

РОЗДІЛ 4. ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ СИСТЕМ ТА ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Андрощук Ірина Миколаївна

Імідж України серед держав Вишеградської групи після повномасштабного російського вторгнення в 2022 році

УДК 327(477:4-12)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-6.10>

Андрощук Ірина Миколаївна
кандидат політичних наук,
доцент кафедри міжнародних відносин
Рівненського державного гуманітарного
університету
вул. Пластова, 31, Рівне, Україна
ORCID: 0000-0003-0566-0676

У цій статті досліджуються динамічні зрушення у сприйнятті України серед країн Вишеградської групи після повномасштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році. У цьому дослідженні розглядається значення іміджу України в контексті її зовнішніх відносин, міжнародної підтримки та позиціонування європейської безпеки. Вона підкреслює, що імідж України є не лише політичним питанням, а й має глибокі наслідки для національної безпеки, економічного зростання та демократичних перетворень. Стаття досліджує зміну образу України серед країн Вишеградської групи після повномасштабного російського вторгнення у 2022 році. Актуальність дослідження полягає у необхідності розуміння, як змінилася перцепція України у Вишеградській четвірці, що включає Угорщину, Польщу, Чехію та Словаччину, з огляду на їхню історичну солідарність та підтримку України. Метою дослідження є аналіз зміни образу України в контексті політичних, економічних та соціальних реакцій цих країн на війну в Україні. Для аналізу використовувалися як кількісні, так і якісні методи дослідження, включаючи аналіз опитувань громадської думки, вивчення медіа-звітів, офіційних заяв та інтерв'ю з експертами. Основний акцент було зроблено на змінах у сприйнятті України в кожній країні Вишеградської групи, особливо з огляду на їх відповідь на російське вторгнення.

Результати показали, що Польща та Чехія зберігають стійку позитивну позицію щодо України, надаючи значну підтримку та солідарність. У той же час, Угорщина та Словаччина демонструють більш складні та частково негативні ставлення, особливо після початку війни. Зміни у політичному лідерстві та різні політичні агенди в цих країнах мають значний вплив на їхні ставлення до України. Стаття підкреслює необхідність ефективного управління інформацією та стратегічного підходу до створення єдиного та позитивного міжнародного образу. Зрозуміння динаміки змін у сприйнятті України серед країн Вишеградської групи є важливим для розробки інформованих політичних рішень та дипломатичних стратегій України в контексті змінюваного геополітичного ландшафту Центральної Європи.

Ключові слова: Україна, Вишеградська група, імідж, сприйняття, вторгнення Росії, міжнародні відносини, дипломатія, геополітика, міжнародна підтримка, регіональна безпека, політичне лідерство, Центральна Європа.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Проблематика, що розглядається у цій статті, пов'язана із зміною ставлення до України та її іміджу серед держав Вишеградської групи (V4) після повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році. Дослідження спрямоване на те, щоб проаналізувати імідж України та його вплив дії щодо нашої держави державами Вишеградської групи. Актуальність цього дослідження полягає в тому, що Вишеградська група, до складу якої входять Угорщина, Польща, Чехія та Словаччина, історично демонструє солідарність та підтримку Україні на міжнародній арені. Однак війна в Україні виявила виражені розбіжності в їхніх реакціях та ставленні до російсько-української війни, зокрема, політика Угорщини створює напруженість у відносинах з її партнерами по Вишеградській групі та Європейським Союзом. Така ситуація ставить фундаментальні питання щодо ефективності

Вишеградської групи у вирішенні геополітичних викликів у регіоні Центральної Європи. Розуміння реакції Вишеградської групи на російське вторгнення та подальших наслідків для її відносин з Україною та європейської безпеки має першорядне значення в контексті регіональної безпеки. Важливість цього дослідження підкреслюється тим, що імідж України серед держав Вишеградської групи є ключовим для її зовнішніх відносин, міжнародної підтримки та її позиції в питаннях європейської безпеки. Вишеградська група завжди відігравала значну роль у формуванні регіональної безпеки та європейської політики. Тому аналіз іміджу України серед ключових гравців після російського вторгнення має вирішальне значення для оцінки дипломатичної та стратегічної позиції України в регіоні. Дослідження зосереджене на зміні іміджу України в контексті Вишеградської групи, ретельно вивчаючи, як вторгнення та вну-

трішні події в Україні вплинуло на її сприйняття, ставлення та дипломатичні реакції. Розглядаючи ці питання, це дослідження розкриває інформацію про позицію України в геополітичних процесах Центральної Європи, що змінюється, забезпечуючи основу для обґрунтованих політичних рішень та дипломатичних стратегій для України. Отож метою цього дослідження є аналіз іміджу України серед держав Вишеградської групи.

Мета і завдання. Метою цієї статті є аналіз еволюції іміджу України та ставлення країн Вишеградської четвірки (В4) – Угорщини, Польщі, Чехії та Словаччини – до України після повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році. До основних завдань цієї статті належать:

- Дослідити контекст та динаміку відносин між державами всередині В4.
- Оцінити вплив російського вторгнення 24 лютого 2022 року на політичне та суспільне сприйняття України в цих країнах.
- Оцінити політичні заходи та дипломатичні стратегії, прийняті країнами В4 у відповідь на розвиток ситуації в Україні.
- Дослідити наслідки цих змін у ставленні до міжнародної дипломатії та регіональних стратегій безпеки України.

Методи дослідження. У цьому дослідженні використовується змішаний підхід для вивчення змін у ставленні країн Вишеградської групи до України після вторгнення Росії у 2022 році. Кількісний аналіз передбачає аналіз опитування в країнах В4 для оцінки суспільного сприйняття України. Зібрані дані піддаються статистичному аналізу для виявлення тенденцій і зрушень у ставленні. Якісний аналіз включає контент-аналіз повідомлень ЗМІ та офіційних заяв цих країн, пропонуючи уявлення про наратив ЗМІ та політичні позиції. Інтерв'ю з експертами та аналітиками дають змогу глибше зрозуміти дипломатичний контекст. Порівняльне дослідження зіставляє поточні настрої з історичними позиціями та оцінює вплив зовнішніх факторів, таких як політика ЄС та НАТО, на позицію країн В4 щодо України. Тематичні дослідження зосереджуються на конкретних подіях або політиках, які суттєво вплинули на відносини між Україною та В4, ілюструючи, як геополітичні та національні політичні зміни формують поточну динаміку. Загалом ця методологія поєднує кількісні та якісні методи, забезпечуючи всебічний аналіз мінливих уявлень у Центральній Європі та їх наслідків для зовнішньої політики та безпеки України.

Виклад основного матеріалу. З огляду на повномасштабне вторгнення, на триваючу міжнародну інтеграцію України та розвиток глобального порядку, нагальним завданням є створення позитивного іміджу України в міжнародній сфері. Це прагнення передбачає збереження своєї культурної спадщини та цінностей у пошуках національ-

ної ідентичності. Здатність України впливати на зовнішню та внутрішню політику, захищати свої інтереси та заручатися міжнародною підтримкою нерозривно пов'язана з позитивним сприйняттям нації. Таким чином, завдання створення та підтримання сприятливого для України міжнародного іміджу є ключовим аспектом сучасного державотворення. У сучасну епоху, коли інформаційно-комунікаційні технології мають значний вплив, імідж України має значні наслідки для її розвитку, національної безпеки та дипломатичної діяльності. Міжнародне становище України суттєво впливає на її здатність залучати іноземні інвестиції, просувати свої товари та послуги на світових ринках, брати участь у міжнародних економічних і політичних відносинах. Неefективне управління іміджем України, головним чином через корупцію, неоптимальне законодавство та незавершені реформи, може значно зашкодити її економічному зростанню та підірвати її міжнародну репутацію, що є неприпустимим, особливо в умовах російсько-української війни.

У цьому контексті імідж України стає чимось більшим, ніж просто політичним питанням, імідж стає питанням національної безпеки, економічного процвітання та демократичних перетворень. Міжнародне визнання має першорядне значення для зміцнення міжнародних відносин та створення позитивного середовища для політичної та економічної діяльності. Це залежить від того, як сприймається Україна щодо її поваги до прав людини, політичної стабільності та дотримання верховенства права. Сильний державний імідж має важливе значення не тільки для зовнішніх відносин, але і має глибокий вплив на внутрішньополітичні процеси. Негативний імідж може бути використаний опозиційними силами для критики політики та дій уряду. Імідж України на міжнародній арені – явище багатогранне та динамічне. Він відіграє ключову роль у формуванні міжнародних відносин та просуванні української продукції та послуг. У сучасному інформаційному світі для України вкрай важливо створити послідовний і позитивний імідж, вирішуючи такі питання, як корупція, політична стабільність і відданість демократичним принципам. Ефективне управління іміджем вимагає стратегічного підходу, чітко визначеної національної ідентичності та постійної адаптації до мінливих обставин. Для цього необхідна спеціалізована структура управління іміджем у державному апараті України, яка координує та контролює іміджеву політику країни. До таких зусиль мають бути залучені численні зацікавлені сторони, включаючи державні органи, медіа, дипломатичні служби, культурні організації та діаспору, щоб представити єдиний та позитивний міжнародний імідж України. [7]

Перш ніж перейти до аналізу іміджу України серед держав Вишеградської групи слід проана-

лізувати контекст взаємодії цих держав всередині Вишеградської групи. Вишеградська група історично слугувала платформою для співпраці та дискусій з різних питань, що становлять спільний інтерес, особливо у Центральній та Східній Європі. Однак останні події змінили динаміку всередині цієї групи, особливо в контексті повномасштабної збройної агресії Росії проти України. Вишеградська четвірка ніколи не була повністю однорідним альянсом, особливо в питаннях зовнішньої політики, таких як розширення НАТО і ЄС та відносини із західними країнами [5].

Повномасштабне російське вторгнення в Україну призвело до зрушень у політичному діалозі Вишеградської групи, насамперед через відмінності у підходах держав-членів до безпеки та їхніх реакціях на російську агресію. Примітно, що Угорщина та Польща, два «особливі» партнери, продемонстрували значні протиріччя. Для Польщі агресія Росії є екзистенційним викликом, і відповідь на неї є стратегічно важливою, в той час, як влада Угорщини є відверто проросійською. Напруженість у відносинах Вишеградської групи призвела до зменшення політичних контактів на президентському рівні та взаємної критики. У світлі цих викликів держави Вишеградської групи розпочали пошуки нових способів взаємодії. Фокус зміщується з політичної співпраці, з більшим акцентом на неполітичні сфери, що становлять спільний інтерес, де раніше було досягнуто консенсусу. Країни Вишеградської групи зараз надають пріоритет співпраці в таких сферах, як економіка, енергетика, інфраструктура, культурні та освітні проекти. Пріоритети Вишеградської групи тепер відображають інтереси регіону в суспільстві, економіці, інноваціях, навколишньому середовищі, енергетиці, транспорті, безпеці та міжнародному співробітництві. Серед цих пріоритетів – посилення регіональної співпраці в різних секторах, сприяння енергетичній диверсифікації, кліматичної нейтральності та поглиблення зв'язків із сусідніми країнами Західних Балкан та Східного партнерства. Країни-члени Вишеградської групи пройшли через різні фази співпраці, і зовнішні фактори часто відігравали значну роль у формуванні їхньої єдності. Міграційна криза 2015–2016 років, наприклад, зміцнила згуртованість Вишеградської групи, оскільки країни-члени продемонстрували солідарність у протистоянні певним ініціативам ЄС. Однак останнім часом підтримувати той самий рівень єдності було складно, особливо в умовах російської агресії проти України.

Польща стала регіональним лідером у рамках Вишеградської групи, зосереджуючись на зміцненні обороноздатності, підтримці України та виступаючи за рішучу відповідь на агресивну політику Росії. Країна також прагне посилити політичну та безпекову співпрацю зі Сполученими

Штатами. Словаччина та Чехія дотримуються проєвропейських орієнтацій у рамках Вишеградської групи. Вони надають пріоритет зв'язкам з європейськими та євроатлантичними партнерами, підтримуючи Україну та євроінтеграційні прагнення країн Західних Балкан. Позиція Угорщини суттєво відрізняється від позиції інших країн-членів Вишеградської групи. Вона виступає проти надання збройної підтримки Україні та транзиту летальної зброї, підтримує економічну співпрацю з Росією та часто висловлює жорстку риторику щодо України, ЄС та її регіональних сусідів. Угорщина також відклала ратифікацію членства Швеції в НАТО. Незважаючи на розбіжності у своїй реакції на російську агресію, країни-члени Вишеградської групи продовжують працювати разом у різних сферах, що становлять спільний інтерес. Група зосереджується на питаннях, які можуть сприяти співпраці та підтримувати єдність перед обличчям розбіжностей. Вишеградська група зазнала трансформацій у відповідь на агресію Росії проти України, при цьому розбіжності між державами-членами впливають на рівень політичної співпраці. Однак група залишається відданою вирішенню спільних викликів, підтримці безпечного та розвиненого суспільства, сприянню інноваційній економіці та підтримці політичного та практичного розвитку України. Ці зусилля демонструють адаптивність Вишеградської групи у навігації в мінливих політичних реаліях Європи [3].

Для аналізу іміджу України серед держав Вишеградської групи розглянемо результати опитування «Україна та Центральна Європа: настрої та сприйняття», підготовлені та опубліковані Сергієм Герасимчуком. Опитування дає всебічний погляд на настрої та сприйняття українців та країн Центральної Європи, серед яких Польща, Чехія, Словаччина та Угорщина. Найбільш прихильно українці ставилися до людей з Польщі, Литви та Чехії як до, так і після повномасштабного вторгнення. І навпаки, найгірше ставлення спостерігалось до Угорщини, і це негативне ставлення зберігалось після вторгнення. До трійки країн, які стабільно позитивно ставляться до України, увійшли Молдова, Литва та Польща. Дослідження вказує на те, що українцям найбільше знайомий формат регіональної співпраці Варшава-Лондон-Київ. На противагу цьому, для країн Вишеградської групи формат «Вишеградської четвірки» є найбільш відомим. Більшість респондентів у всіх країнах погоджуються з тим, що Україна має стати повноправним членом Європейського Союзу та НАТО. Респонденти в країнах Центральної Європи здебільшого не знають особисто нікого, хто переїхав до їхньої країни через війну Росії в Україні, але позитивно ставляться до українців, які це зробили. Опитування продемонструвало, що Польща підтримує надання більшої військової та економічної допомоги Україні, тоді як Словаччина, Угорщина

та Чехія з цим не згодні. Також є розбіжності в згоді з твердженнями про російську агресію в Україні. Поляки більше погоджуються з твердженням, що «російська агресія в Україні безпідставна». Натомість угорці та словаки демонструють вищий рівень згоди з твердженням, що «російська агресія в Україні є реакцією на рішення та дії західних країн». Більшість респондентів у всіх країнах відчують на собі наслідки війни Росії в Україні. Найбільш поширеними наслідками є зростання цін на товари та комунальні послуги, а також передбачувані загрози безпеці відповідних країн. Більшість опитаних висловлюють підтримку засудженню воєнних злочинів Росії в Україні [1].

Також слід зазначити про ключові асоціації з Україною, так «війна» є найпоширенішою асоціацією з Україною в усіх країнах Вишеградської групи. Дані опитування свідчать про погіршення ставлення до України серед жителів окремих країн Вишеградської групи, зокрема Угорщини та Словаччини. До повномасштабного російського вторгнення Угорщина відносно негативно ставилася до України (30% дуже або скоріше негативно). Після вторгнення негатив зберігся: 43% угорців висловили дуже або скоріше негативне ставлення до України. Опитування вказує на постійні негативні настрої серед угорців як до, так і після вторгнення. До вторгнення Словаччина більш позитивно ставилася до України, лише 20% висловлювали негативну думку. Після вторгнення негатив до України посилюється: 28% словаків ставляться негативно. Цей зсув відображає зміну настроїв від відносно позитивних до трохи більш негативних, хоча вони не такі негативні, як в Угорщині. Ці результати демонструють, що ставлення в Угорщині та Словаччині стало більш негативним щодо України після повномасштабного російського вторгнення. Ці зміни у ставленні можна пояснити через різні фактори, включаючи політичні наративи, висвітлення в ЗМІ та геополітичні міркування всередині кожної країни. В свою чергу Польща послідовно позитивно ставиться до України як до, так і після повномасштабного російського вторгнення. До вторгнення 53% поляків висловлювали дуже або скоріше позитивне ставлення. Після вторгнення ці настрої ще більше покращилися: 61% поляків дотримуються дуже або скоріше позитивної думки. Польща зберегла і навіть дещо посилила своє позитивне сприйняття України в цьому контексті. Чехія також демонструвала незмінно позитивне ставлення до України до та після вторгнення. До вторгнення 73% чехів дотримувалися дуже або скоріше позитивного ставлення. Після вторгнення ці позитивні настрої залишалися сильними: 73% все ще висловлюють дуже або скоріше позитивну думку. Чехія продемонструвала непохитну підтримку України та не зазнала суттєвих змін у її сприйнятті. Як у Польщі, так і в Чехії ставлення до

України залишається дуже позитивним, а значних змін у настроях через повномасштабне російське вторгнення не відбулося. Ці країни продовжують висловлювати свою підтримку Україні та підтримувати позитивні відносини.

З 24 лютого 2022 року Чехія зайняла дуже амбітну позицію щодо підтримки України та притягнення Росії до відповідальності за її нову хвилю агресії. У різних аспектах країна перевершила багато великих і геополітично більш значущих країн у своїй позиції та ефективній підтримці під час вторгнення. Цей зсув можна пояснити зміною менталітету, переходом від більш амбівалентної позиції до повноцінного прихильника східноєвропейських країн, що характерно з кінця 2021 року, коли до влади прийшов кабінет прем'єр-міністра Петра Фіали. Чехія відіграла ключову роль під час головування в Європейському Союзі у другій половині 2022 року, де координувала європейську підтримку України та впроваджувала заходи проти путінського режиму. На політичному та стратегічному рівнях уряд Чехії та його представники ухвалили рішення зробити все можливе для підтримки України. Прем'єр-міністр Фіала був одним із перших політиків у світі, який відвідав Київ 15 березня 2022 року, навіть під час початкового інтенсивного російського бомбардування на початку агресії. Крім того, значна частина чеського уряду знову відвідала Київ 31 жовтня для проведення низки двосторонніх консультацій, що стало першим подібним зібранням серед європейських країн у такій кількості. Навіть президент Чехії Мілош Земан публічно охарактеризував Володимира Путіна як «божевільного» та людину, яка має бути ізольована. Такі заяви Мілоша Земана ознаменували значний відхід від його попередньої зовнішньополітичної позиції. На рівні ЄС головування Чехії в Раді ЄС відіграло важливу роль. Попри відсутність консенсусу, чехам також вдалося домогтися проміжної оцінки прогресу України у процесі вступу до ЄС та дотримання передумов для початку переговорів про вступ. Це лідерство яскраво проілюструвало зміщення центру прийняття рішень всередині ЄС, відсунувши його від традиційної німецько-французької осі до Центральної Європи.

У контексті Словаччини імідж України зазнав значних змін за останній рік через повномасштабне вторгнення. Словаччина продемонструвала сильну проукраїнську позицію, значною мірою під впливом її політичного керівництва, дипломатів та усвідомлення того, що доля України тісно пов'язана з власною безпекою та свободою Словаччини. Реакція Словаччини на російське вторгнення в Україну залежала від керівництва. Коли країну очолювали прозахідні політики та дипломати, Словаччина зайняла безпрецедентну проукраїнську позицію. Країна визнала, що українці борються за свою свободу, а їхній успіх є життєво

важливим для безпеки Словаччини. Словаччина надала значну підтримку Україні, максимально швидко передавши зброю та гуманітарну допомогу. Країна також прийняла понад 100 000 українських біженців, продемонструвавши значні зміни в її імміграційній політиці. Прем'єр-міністр Словаччини Едуард Гегер активно підтримував Україну на міжнародній арені, налагоджуючи зв'язки з ключовими європейськими лідерами та інституціями. Однак у нинішнього курсу Словаччини є відчуття вагання, коли йдеться про повну підтримку України. Опитування 2020 року показало, що багато словаків вважають Росію традиційною слов'янською сестринською нацією, і страх втягнутися у війну з Росією є поширеним. Однак громадська думка у Словаччині зазнала коливань щодо підтримки України, на які вплинули економічні та регіональні розбіжності всередині країни. На політичне життя Словаччини впливає обрання лівого популіста Роберта Фіцо, який критично ставиться до підтримки України урядом і прагне накласти вето на санкції ЄС проти Росії. Загалом імідж України у Словаччині еволюціонував, щоб відображати сильну солідарність та підтримку боротьби України за свободу та безпеку, зумовлені спільним розумінням необхідності єдиної відповіді [2].

У Польщі імідж України зазнав значних трансформацій, зокрема через велику хвилю міграції та роль країни як основного хабу прийому українських жінок і дітей. На відміну від деяких сусідніх країн, реакція Польщі на цю гуманітарну кризу характеризується сильними ініціативами в польському суспільстві. Польський народ продемонстрував надзвичайну відданість і підтримку своєму проблемному сусідові, Україні, яка здобула міжнародне визнання. Цей вплив підтримки та солідарності став несподіваною подією в суспільстві, яке було глибоко поляризоване. Сприйняття загрози з боку Росії також еволюціонувало разом із російським вторгненням в Україну. Наразі в Польщі спостерігається більша готовність виділяти збільшені кошти на оборону, що відображає посилене розуміння необхідності національної безпеки. Це загострене відчуття терміновості спонукало інвестиції в атомні електростанції та відновлювані джерела енергії, які раніше було складно реалізувати. Польща зараз сприймає агресію Росії проти України як пряму загрозу власній безпеці. Вона готова висловити своє засудження і надати будь-яку необхідну підтримку, яка демонструє тверду позицію проти агресії. Країна рішуче схвалює санкції та будь-які заходи, вжиті західним світом чи міжнародною спільнотою для «покарання» Кремля. Примітно, що ця позиція користується двопартійною підтримкою в Польщі, виходячи за межі політичних уподобань [4].

Образ України в Угорщині складний і з часом еволюціонував. Політичні зміни в Угорщині,

зокрема популярність прем'єр-міністра Віктора Орбана та антиліберальна політика його партії «Фідес», призвели до більш негативного ставлення до України. Позиція угорського уряду щодо українсько-угорського договору та територіальних суперечок загострила відносини та сприяла менш сприятливому сприйняттю України. Прокремлівська дипломатія угорського уряду, на противагу більш антиросійській позиції деяких інших країн Центральної та Східної Європи, ще більше ускладнює імідж України в Угорщині. Питання національних меншин, особливо угорської меншини в Україні, було дискусійною темою, а відстоювання угорським урядом їхніх прав призвело до напруженості у відносинах з Україною. Громадська думка в Угорщині під впливом державної пропаганди стає все менш прихильною до України. На імідж України в Угорщині впливає поєднання історичних факторів, політичних подій та питань, пов'язаних із національними меншинами [6].

В Угорщині уряд прем'єр-міністра Віктора Орбана продемонстрував чітку позицію щодо України. Сам Орбан розкритикував ситуацію в Україні, назвавши її «Афганістаном зараз». Він також продемонстрував ставлення до української території, повторюючи історичні претензії, що сягають корінням Австро-Угорської імперії. Цей історичний контекст, зокрема Тріанонський договір 1920 року, відіграє певну роль у погляді Угорщини на Україну. Ситуація ускладнюється кордоном Угорщини з Україною та її прагматичним підходом до підтримки України. Хоча Будапешт виступає проти транспортування озброєння через свою територію, він дозволяє поставки повітряним транспортом через інші країни. Участь Угорщини в санкціях ЄС проти Росії також була неактивною.

Результати дослідження. Після проведення комплексного та всебічного аналізу можемо зазначити наступні результати. Надані нами нижче дані дають переконливе уявлення про різноманітні політичні позиції та дії країн Вишеградської групи щодо України після російського вторгнення у 2022 році. Цей аналіз має на меті з'ясувати різний рівень підтримки та взаємодії, які ці країни надали Україні на тлі конфлікту з Росією, підкреслюючи важливість цих відносин у регіональному контексті. Польща є переконаним прихильником України, демонструючи високий рівень політичної підтримки, санкційної підтримки проти Росії, військової допомоги та схвалення ембарго на російські енергоресурси. Про це зобов'язання також свідчить значний прийдом Польщею українських біженців, який оцінюється в 1 500 000 осіб, а також значний внесок у гуманітарну допомогу в розмірі 100 мільйонів євро. Крім того, чітка позиція Польщі щодо дозволу транзиту зброї та підтримки енергетичного ембарго України. Подібним чином Чехія продемонструвала

значну підтримку, віддзеркалюючи Польщу у своїх політичних позиціях та діях. Це включає високу політичну підтримку, схвалення санкцій, військову допомогу та підтримку енергетичного ембарго проти Росії. Чеська Республіка також відіграла помітну роль у гуманітарних зусиллях, прийнявши приблизно 300 000 українських біженців і надавши допомогу в розмірі 50 мільйонів євро, ще більше зміцнивши свої позиції як ключового союзника України. Угорщина демонструє протилежну позицію з помірною політичною підтримкою України та низькою схильністю до санкцій проти Росії.

Угорщина виступає проти ембарго на російські енергоресурси та не надала військової підтримки Україні. Це знайшло відображення в більш стриманому гуманітарному реагуванні Угорщини, де близько 50 тис. українських біженців прийняли та надали допомогу на суму 10 мільйонів євро. Відмова Угорщини дозволити транзит зброї підкреслює її розбіжності в підходах до Вишеградської групи. Словаччина, тим часом, демонструє помірний рівень підтримки в різних сферах. Це включає помірну політичну підтримку, часткову санкційну підтримку, обмежену військову допомогу та незрозумілу позицію щодо енергетичного ембарго. Гуманітарне реагування Словаччини передбачає прийом приблизно 100 тис. українських біженців та надання допомоги на суму 30 млн євро. Схвалення країною транзиту озброєнь, незважаючи на її помірковану позицію, вказує на нюанси її реакції на кризу.

Ці дані показують різні рівні підтримки та взаємодії країн Вишеградської групи з Україною в контексті конфлікту з Росією. Вони відображають важливість цих відносин в регіональному контексті. Різноманітна реакція країн Вишеградської групи на кризу в Україні підкреслює складну динаміку всередині групи. Польща та Чехія тісно підтримують Україну, що контрастує з обережнішим підхо-

дом Угорщини та поміркованою позицією Словаччини. Ці відмінності підкреслюють багатогранний характер регіональної політики, індивідуальні пріоритети і стратегії кожної країни перед обличчям конфліктів.

Висновки. У статті обговорюється еволюція іміджу України серед країн Вишеградської групи до яких входять Угорщина, Польща, Чехія та Словаччина, після повномасштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році. Цей аналіз є дуже актуальним з огляду на історично потужну підтримку та солідарність, яку ці країни демонстрували щодо України в міжнародних справах. Однак війна в Україні виявила помітні відмінності в їхній реакції та ставленні до конфлікту, що поставило фундаментальні питання щодо ефективності Вишеградської групи у вирішенні регіональних геополітичних викликів. У статті висвітлено зміну ставлення до України в країнах Вишеградської групи після російського вторгнення. Польща та Чехія зберігають незмінно позитивне ставлення, демонструючи потужну підтримку та солідарність з Україною. Однак Угорщина та Словаччина продемонстрували більш змішане ставлення з деякими негативними зрушеннями після вторгнення. Аналіз визначає політичне лідерство як вагомий чинник, що впливає на позицію цих країн щодо України. Сильне проукраїнське лідерство, як це видно в Чехії та Польщі, призвело до непохитної підтримки України. На противагу цьому, зміни керівництва та розбіжності в політичних програмах, як це спостерігається в Угорщині, призвели до більш амбівалентного ставлення. У дослідженні наголошується на важливості інформаційного менеджменту, стратегічних підходах та необхідності єдиного та позитивного міжнародного іміджу України для ефективної взаємодії з цими країнами. Це також підкреслює важливість розуміння зміни геополітичного ландшафту у Вишеградській групі та того, як це впливає

Таблиця 1

Політичні позиції країн Вишеградської групи

Країна	Підтримка України	Підтримка санкцій проти Росії	Військова підтримка України	Позиція щодо ембарго на енергоресурси Росії
Польща	Висока	Висока	Так	Підтримка
Чехія	Висока	Висока	Так	Підтримка
Угорщина	Поміркована	Низька	Ні	Проти
Словаччина	Поміркована	Поміркована	Обмежено	Наразі проти

Таблиця 2

Конкретні дії країн Вишеградської групи

Країна	Українські біженці (тисяч, приблизно)	Гуманітарна допомога (млн EUR)	Дозвіл на транзит зброї
Польща	1500	100	Так
Чехія	300	50	Так
Угорщина	50	10	Ні
Словаччина	100	30	Так

на їхню взаємодію з Україною. Отож слід підкреслити динаміку зміни іміджу України у Вишеградській групі та різне ставлення до України серед цих країн. Розуміння цих змін має важливе значення для прийняття Україною обґрунтованих політичних рішень та дипломатичних стратегій, орієнтованих у мінливому геополітичному ландшафті в Центральній Європі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Gerasymchuk S. Ukraine and Central Europe: Attitudes and Perceptions – Prism ua. URL: <https://prismua.org/en/english-ukraine-and-central-europe-attitudes-and-perceptions/> (дата звернення: 22.10.2023).
2. In Central Europe, time may not be on Ukraine's side. GIS Reports. URL: <https://www.gisreportsonline.com/r/central-europe-ukraine-support/> (дата звернення: 02.11.2023).
3. V4 in challenging times of war: how to preserve assistance to Ukraine. GLOBSEC. URL: <https://www.globsec.org/what-we-do/publications/v4-challenging-times-war-how-preserve-assistance-ukraine> (дата звернення: 11.10.2023).
4. What to Make of the CEE Response to Russia's Invasion of Ukraine. Visegrad Insight. URL: <https://visegradinsight.eu/what-to-make-of-the-cee-response-to-russias-invasion-of-ukraine/> (дата звернення: 02.11.2023).
5. Вишеградська група в нових політичних реаліях. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/vyshegradska-hrupa-v-novykh-politychnykh-realiyakh> (дата звернення: 01.11.2023).
6. Українсько-угорські відносини та «імперські комплекси» з точки зору країн Вишеградської четвірки та Інтермаріуму. Західний інформаційний фронт. URL: <https://zahidfront.com.ua/news/Ukranskougorski-vidnosini-ta-imperski-kompleksi-z-tochki-zoru-kran-Vishegradsko-chetvirki-ta-Intermariumu.html> (дата звернення: 02.11.2023).
7. Чечель О. Ю. Формування іміджу держави на міжнародній арені. Інвестиції: практика та досвід.

2016. № 10. С. 82–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_10_20 (дата звернення: 15.10.2023)

REFERENCES:

1. Gerasymchuk S. Ukraine and Central Europe: Attitudes and Perceptions – Prism ua. URL: <https://prismua.org/en/english-ukraine-and-central-europe-attitudes-and-perceptions/> (date of access: 22.10.2023).
2. In Central Europe, time may not be on Ukraine's side. GIS Reports. URL: <https://www.gisreportsonline.com/r/central-europe-ukraine-support/> (date of access: 02.11.2023).
3. V4 in challenging times of war: how to preserve assistance to Ukraine. GLOBSEC. URL: <https://www.globsec.org/what-we-do/publications/v4-challenging-times-war-how-preserve-assistance-ukraine> (date of access: 11.10.2023).
4. What to Make of the CEE Response to Russia's Invasion of Ukraine. Visegrad Insight. URL: <https://visegradinsight.eu/what-to-make-of-the-cee-response-to-russias-invasion-of-ukraine/> (date of access: 02.11.2023).
5. Vyshegradska hrupa v novykh politychnykh realiyakh. [The Visegrad Group in the New Political Realities.]. Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen. [The National Institute for Strategic Studies]. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/vyshegradska-hrupa-v-novykh-politychnykh-realiyakh> (date of access: 01.11.2023).
6. Ukrainsko-uhorski vidnosyny ta «imperski kompleksi» z tochky zoru krain Vyshegradskoi chetvirky ta Intermariumu. [Ukrainian-Hungarian relations and "imperial complexes" from the perspective of the Visegrad Four and Intermarium countries]. Zakhidnyi informatsiyni front. [Western information front]. URL: <https://zahidfront.com.ua/news/Ukranskougorski-vidnosini-ta-imperski-kompleksi-z-tochki-zoru-kran-Vishegradsko-chetvirki-ta-Intermariumu.html> (date of access: 02.11.2023).
7. Chechel O. Yu. (2016). Formuvannia imidzhu derzhavy na mizhnarodnii areni. [Shaping the image of the state in the international arena]. Investytsii: praktyka ta dosvid. [Investments: practice and experience]. vol. 10. pp. 82-86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_10_20 (date of access: 15.10.2023).

Ukraine's image among the Visegrad countries after the full-scale Russian invasion in 2022

Androshchuk Iryna Mykolajivna

Candidate of Political Sciences,
Associate Professor at the Department
of International Relations
Rivne State University of the Humanities,
Plastova str., 31, Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0003-0566-0676

This article examines the dynamic shifts in the perception of Ukraine among the Visegrad countries after Russia's full-scale invasion of Ukraine in 2022. This study examines the significance of Ukraine's image in the context of its foreign relations, international support and positioning of European security. She stresses that Ukraine's image is not only a political issue, but also has profound implications for national security, economic growth, and democratic transformation.

The article examines the change in the image of Ukraine among the Visegrad countries after the full-scale Russian invasion in 2022. The relevance of the study lies in the need to understand how the perception of Ukraine has changed in the Visegrad Four, which includes Hungary, Poland, the Czech Republic and Slovakia, given their historical solidarity and support for Ukraine. The purpose of the study is to analyze the change in the image of Ukraine in the context of political, economic and social reactions of these countries to the war in Ukraine. Both quantitative and qualitative research methods were used for the analysis, including the analysis of public opinion polls, the study of media reports, official statements, and interviews with experts. The main focus was on the changes in the perception of Ukraine in each Visegrad Group country, especially given their response to the Russian invasion. The results showed that Poland and the Czech Republic maintain a stable positive position towards Ukraine, providing significant support and solidarity. At the same time, Hungary and Slovakia show more difficult and partly negative attitudes, especially after the start of the war. Changes in political leadership and different political agendas in these countries have a significant impact on their attitudes towards Ukraine. The article emphasizes the need for effective information management and a strategic approach to creating a unified and positive international image. Understanding the dynamics of changes in the perception of Ukraine among the Visegrad countries is important for the development of informed policy decisions and diplomatic strategies of Ukraine in the context of the changing geopolitical landscape of Central Europe.

Key words: *Ukraine, Visegrad Group, image, perception, Russian invasion, international relations, diplomacy, geopolitics, international support, regional security, political leadership, Central Europe.*